

Významné historické zahrady a parky jižních Čech

Národní památkový ústav
ÚOP v Českých Budějovicích;
Přírodovědecká fakulta JU

Ing. Marie Pavlátová

Vyšší Brod – cisterciácký klášter

Vok z Rožmberka z rodu Vítkovců, 1259

Vyšší Brod - areál kláštera na indikační skice stabilního katastru, 1826

STIFT HOHENFURT (Böhmen).

1908

Nádvoří se zahradní úpravou, hřbitov s kaplí sv. Anny

Zahradní úprava rajského dvora

Oprava kamenného tarasu nad Klášterným rybníkem 2016

Opatská zahrada, kamenný chrlič v podobě dračí hlavy

Kamenný taras, oranžérie 2017

Zlatá Koruna – cisterciácký klášter

povodeň v roce 2002

sklenář

chmelnice

kovárna

hospoda

sladovna

chmelnice

konventní
kuchař

zedník/
malíř

krejčí

pekař

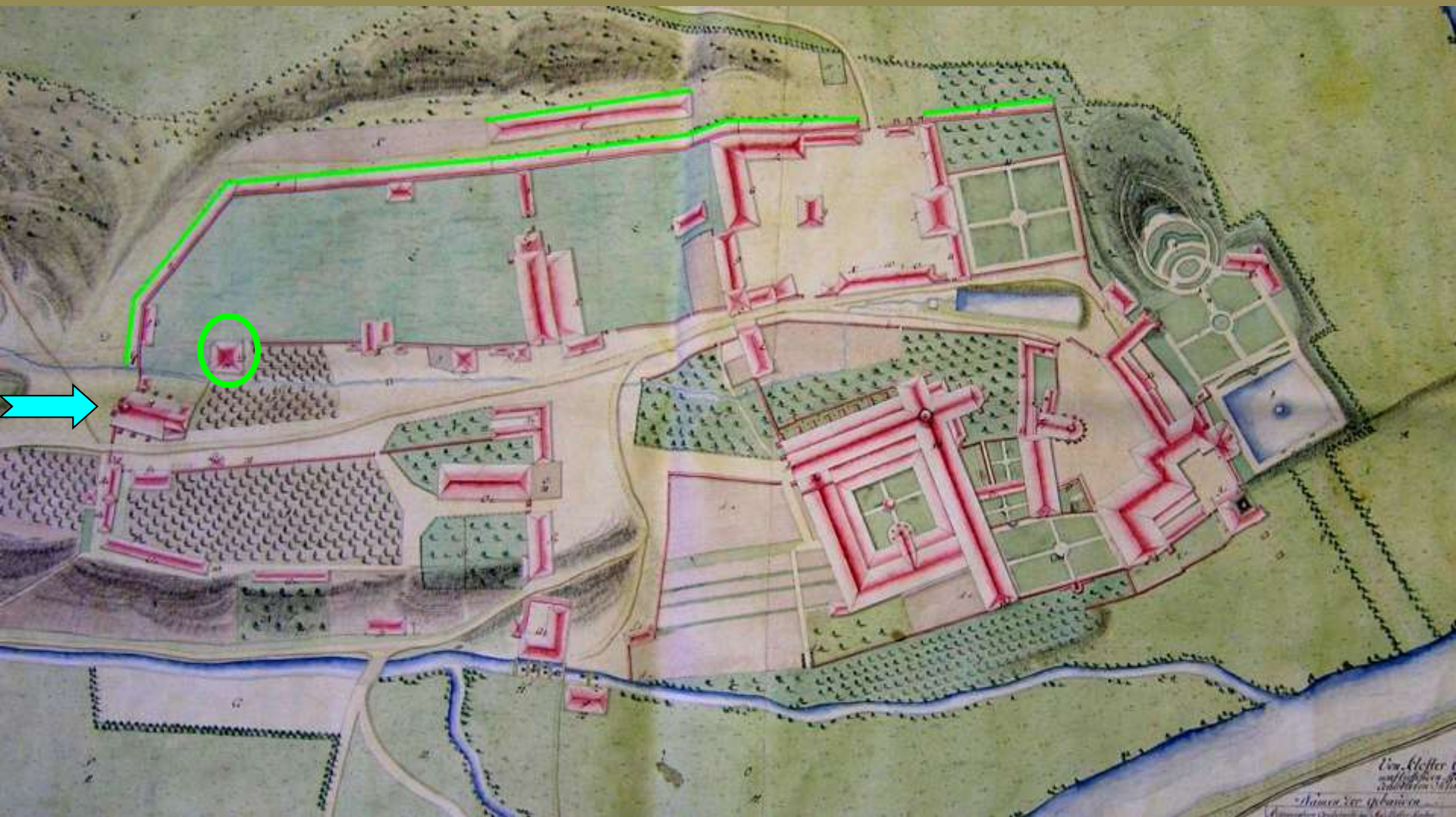
opatský
kuchař

chmelnice

J. Matz, Geometrický plán kláštera, kol. r. 1786, výřez
Opatská zahrada na 4 terasách

Nádvoří kláštera, socha sv. Jana Nepomuckého,
po stranách vysazeny dvě lípy roku 1720

Nádvoří kláštera s Malým konventem a kaplí Andělů Strážných

Rajský dvůr s kašnou a půdorysnou stopou Studniční kaple

Konventní zahrada

Kratochvíle– zámecká zahrada
příklad renesančního lombardského kasina
z 2.pololoviny 16. st.

Renesanční areál s letohrádkem a zahradou dal vystavět Vilém z Rožmberka

- Dílo stavitele Baltazara Maggiho z Arogna v l.1583-1589
- Interiéry vily vyzdobil loveckými výjevy Georg Widman
- Štuková výzdoba je dílem Itala Antonia Melana
- Areál obklopovala rozsáhlá obora s výměrou cca 3000 ha, založená r. 1579 (původně u tvrze Leptáč), s délkou ohrazení 22km po obvodu neměla v té době v období.

Předzámčí s věží a pozdně renesanční kaplí Panny Marie

Letohrádek, patrová vila, situovaná na ostrově
vymezeném vodním příkopem

Na zahradní fasádu vily navazuje parterová plocha s kruhovou nádrží a brodériovými pásy

Za vodním příkopem se nachází travnatý pás upravený jako štěpnice, původně turnajový, herní prostor

Ohradní zeď vyzdobená figurálními malbami
alegorických postav-mimořádný dekorativní prvek

Detail malby na ohradní zdi

Český Krumlov – Novoměstská zahrada

od 18. století panská užitková zahrada

[illegible]

Stromtischer Grund. 11. des
Noch für die Schwarzenbischen.
Anten Hof, oder Kucharten in
Erämmau, laßt den Aufwader im
Wert, werrnen die Sengler der Aendel.
Aufrechter t Aufwader, Dreier,
und Binder wohnen.

Novoměstská zahrada, grotta

Novoměstská zahrada

od 18. století panská užitková zahrada
klasicistní altány

Vimperk - areál hradu s terasovými zahradami

Jindřich Verle, 1686

Císařský otisk Stabilního katastru 1837

Arkádové křídlo Dolního zámku 20. léta 17. století

Bývalá renesanční zahrada před arkádou,
užitková terasová zahrada před vstupem do Horního zámku

Český Krumlov- barokní terasová zahrada
zámecký areál zapsán spolu s městem v roce 1992
na Seznam světového dědictví UNESCO

Dvorní zahrada v Č. Krumlově založena za Eggenbergů (1622-1719), za knížete Jana Kristiána z Eggenbergu

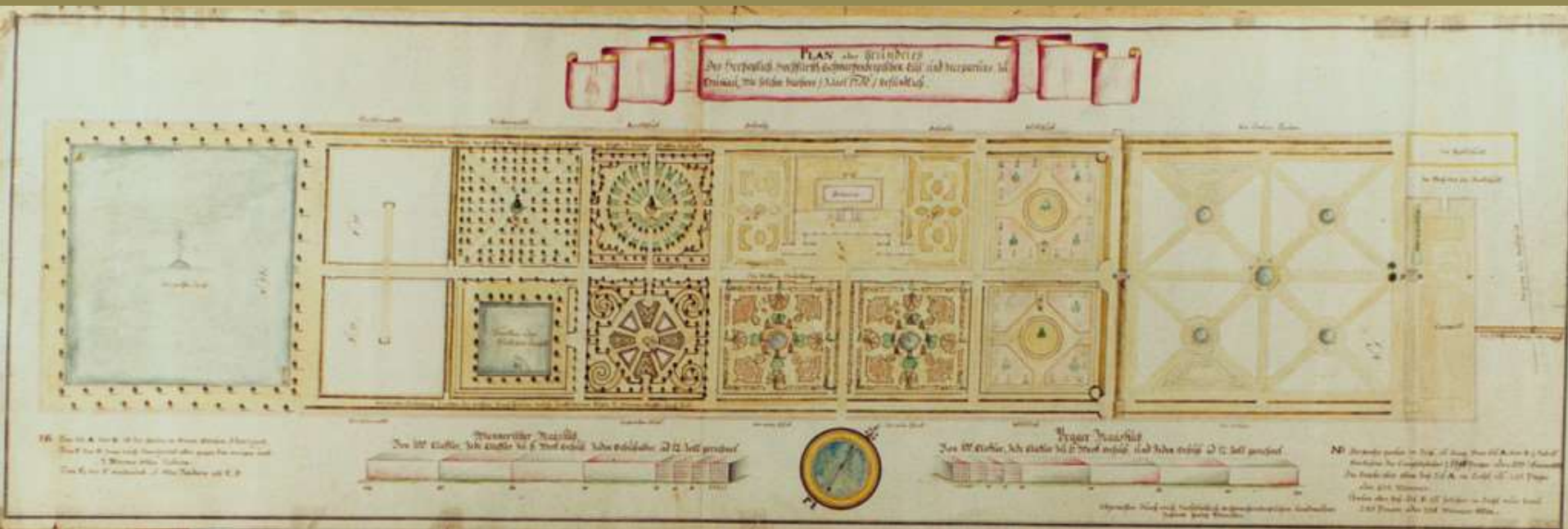

- stavitel Jakub de Maggi vystavěl v l. 1678-1683 na návrší za zámkem zahradu rozloženou na 4 terasách
- zahrada byla spojena se zámkem pomocí krytých chodeb nesených mosty

Zahrada 17. st.- manýristické pojetí prostoru

- Odélníkový půdorys členěný podélnou a příčnými osami na pravidelné obrazce s výměrou 11 ha
- Podélná kompoziční osa vymezena vodními prvky: osmiboký bazén a čtvercový rybník
- R. 1685 nový vodovod v zahradě
- Zahájení stavby letohrádku Bellaria (kolem 1690) na terase uprostřed zahrady, před Bellarií broderiový okrasný parter
- Boční cesty podél ohradní zdi lemovaly vysoké habrové špalíry

Raně barokní fáze zahrady před započítím úprav ve stylu vídeňského rokoka, 1750

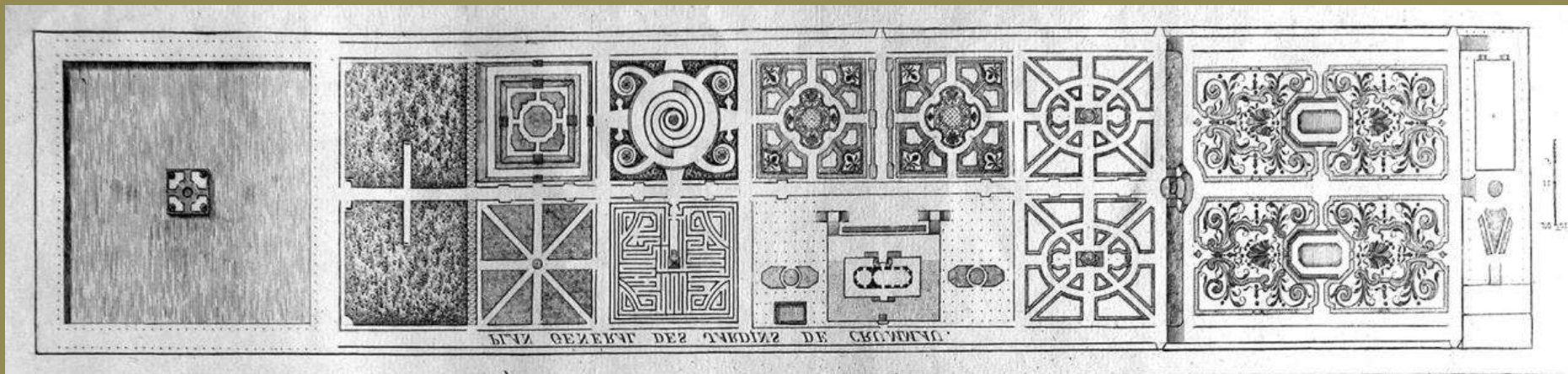

Proměna zahrady ve stylu vídeňského rokoka za Josefa Adama ze Schwarzenbergu (1741-1782)

Plán po dokončení zahrady byl zařazen do
publikace významných evropských zahrad:

Jean Louis Le Rouge:

Cahiers de Jardins Anglo-Chinois, Paříž 1776

Rokoková proměna zahrady – byla realizována za Josefa Adama Schwarzenberga

Proměna spojena je se jmény architekta Andrese Altamonta a sochaře a inspektora schwarzenberských zahrad Jana Antonína Zinnera

1749 -A. Altamonte, návrh Kaskádové fontány se sochami říčních božstev, práce probíhaly v letech 1753 – 1756

1763 – 1764 provedli sochařské práce J.A. Zinner a budějovický sochař Matyáš Griessler

Kaskádová fontána – restaurována v letech 1996 - 1998

Hudební pavilon byl postaven v roce 1752 , jeho strop
vymaloval František Jakub Prokyš
kolem pavilonu bylo založeno čtvercové bludiště

Rokoková úprava letohrádku Bellaria (1755 – 1757),
výmalba interiéru třeboňským malířem F.J. Prokyšem

8:54 19/DUB/2013

Kaskádovou fontánu doplnila v roce 1762 balustráda
s 20 dekorativními vázami

V letech 1765 – 1766 vystavěl Matyáš Griessler
po stranách fontány schodiště
v patě svahu osadil sousoší čtyř ročních období

Výřez z mapy rezidečního zámku Český Krumlov,
Jan Nepomuk Šimoušek, 1792
Plán zahrady, Antonín Kural, 1910

Zámecká zahrada byla obnovena v letech 1967 – 1982
podle projektu Ivo Hofmanna

Obnova zahrady nebyla dokončena z důvodu existence otáčivého hlediště

Letní jízďárna sloužila míčovým hrám
i projížďkám na koni

Čimelicko-rakovické panství Josefa Vratislava z Mitrovic

Jan Tomášek , 1802

Zámek v Čimelicích propojila alej s barokními sochami Jana Hammera se zámkem v Rakovicích, 1. polovina 18. st.

Pohled na Čimelický a Rakovický zámek z vrchu Chlum

Antonín Leo Lochman, kol. r. 1830

Čimelický zámek (1728 – 1730)

Barokní sochy z dílny Jana Hammera (1740-1756)

Areál zámku v Čimelicích s kompoziční osou aleje směřující do Rakovic

Dvouřadá alej založena 1735, původně lipová,
kolem 1830 italské topoly, 1880 vysazeny americké duby

Pohled ze zámeckého parku v Čimelicích ke dvoru v Rakovicích

Dvůr Bissingrov, 1719

Karel Bohumil z Bissingenu

Červený Dvůr u Chvalšin

letní sídlo krumlovských šlechtických rodů

Areál zámku a parku v Červeném Dvoře u Chvalšín se řadí mezi evropsky významná díla.

Mimořádnou úroveň mají dvě hlavní vývojové fáze parku – architektonická a krajinářská

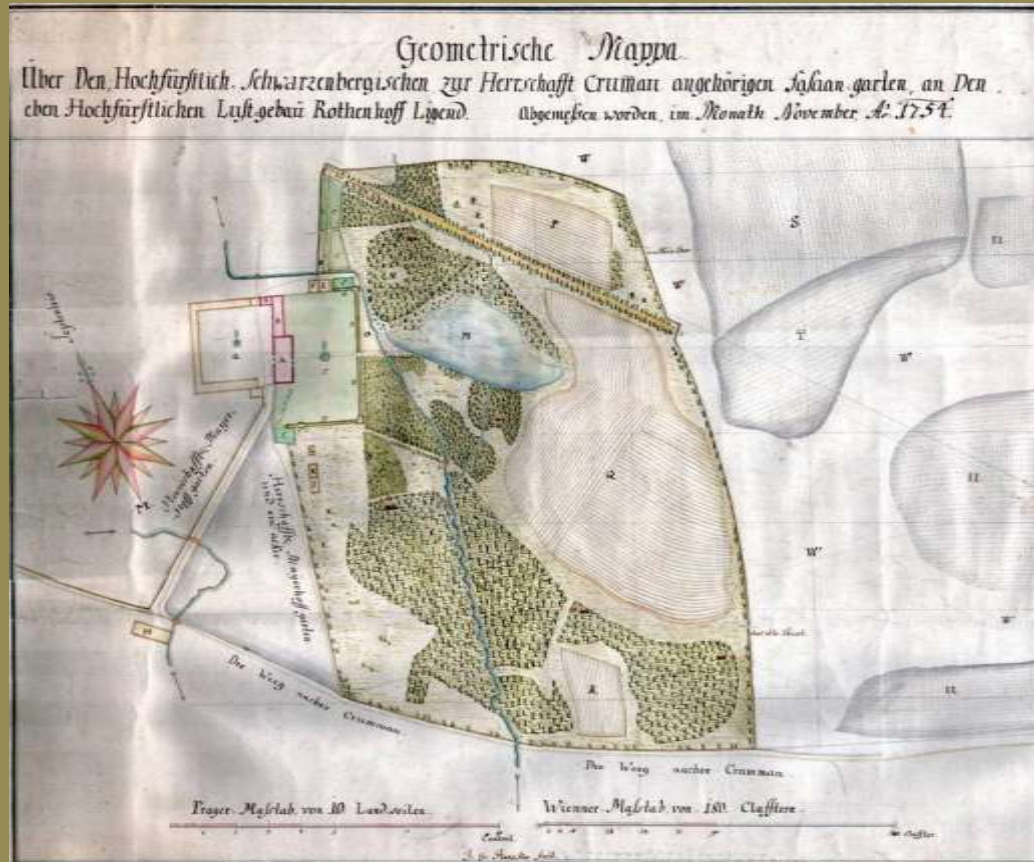
zřízení Psychiatrické léčebny v roce 1966 vedlo k záchraně areálu před demolicí. Léčebna je zaměřena na léčbu závislostí. Terapeutický program je spojen s využitím celého areálu, krajinářský park je přístupný veřejnosti.

Park o rozloze 117 ha leží v nadmořské výšce 550 m a je součástí území CHKO Blanský les. Zámecký areál je zahrnut do návrhu KPZ Chvalšinsko-Krumlovsko, zaměřeného na ochranu historicky utvářené krajiny.

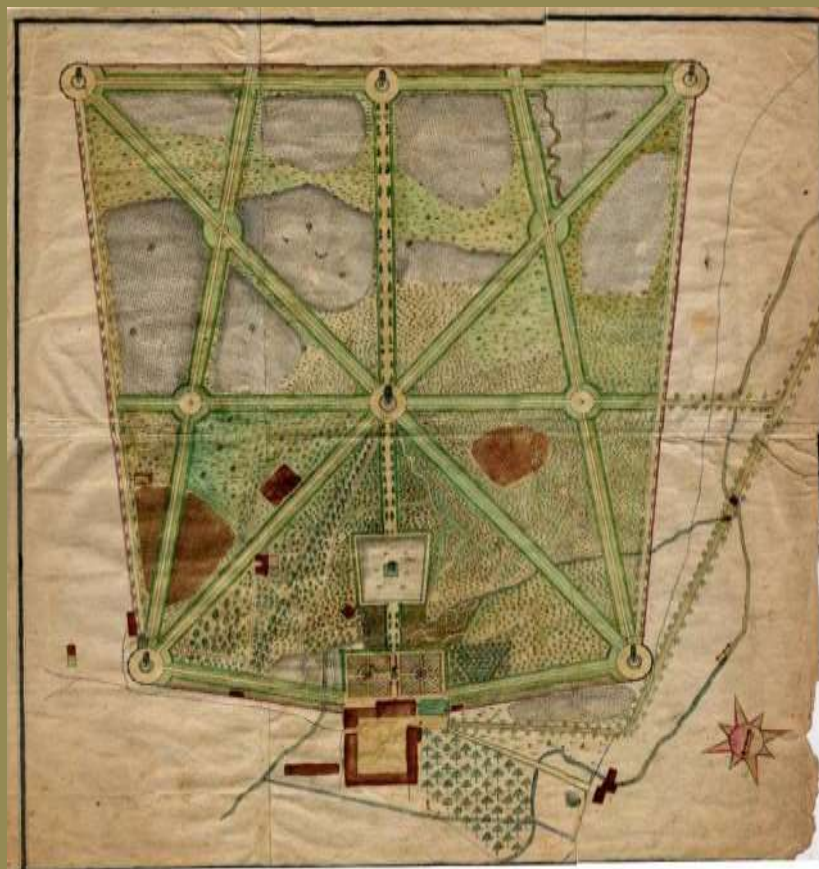

V roce 1598 zřídil Petr Vok z Rožmberka u tzv. Nového Chvalšinského dvora oboru, která sloužila k chovu bažantů, bobrů, koroptví a křepelek

Nejstarší dochovaný plán
Plán bažantnice, Jan Jiří Plansker, 1754

Ve 2. pol. 18. st. byla bažantnice upravena do podoby pravidelné barokní zahrady členěné hvězdicovou cestní sítí do uzavřených bosketů.

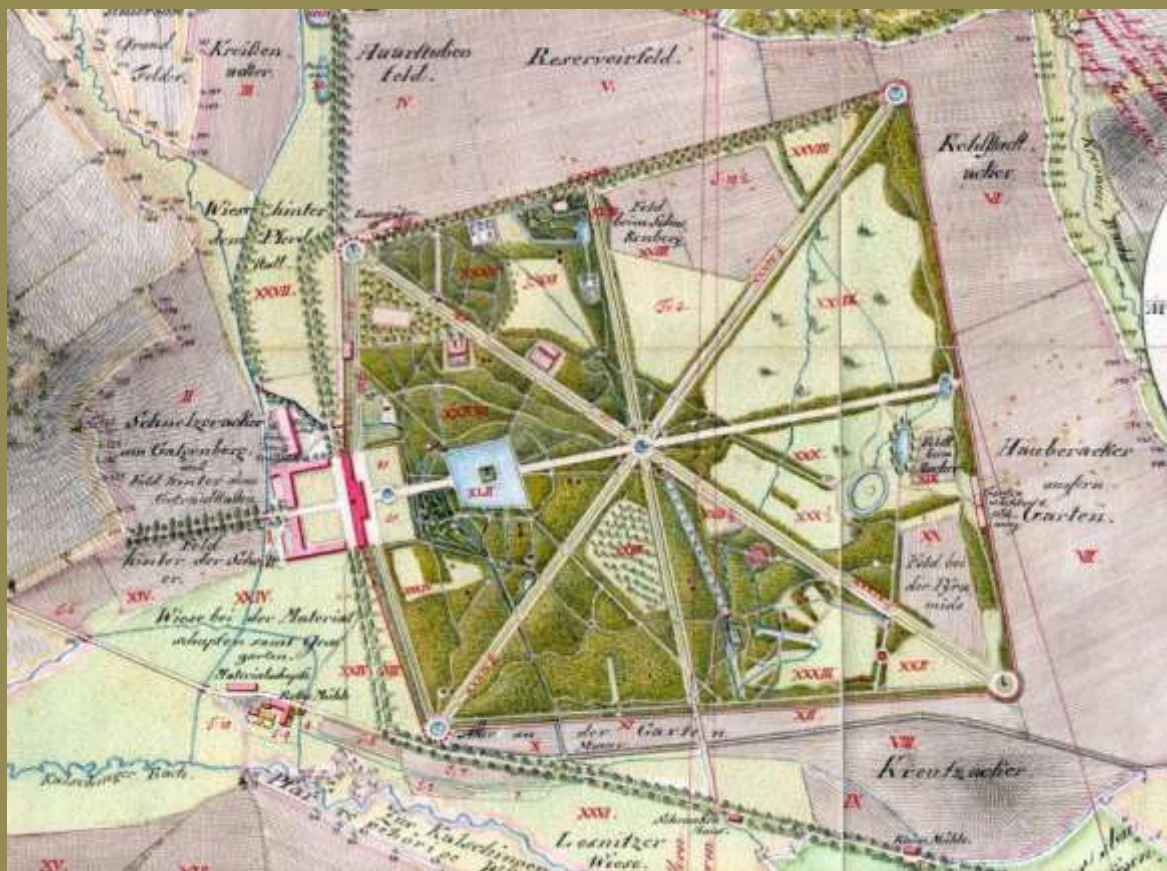

Plán barokní bažantnice z roku 1775

Podobu barokní bažantnice zachycuje obraz od neznámého autora, olej na plátně, okolo roku 1770

Krajinářská zahrada měla bohatou programovou náplň, fontány s vodotrysky, 200m dlouhou vodní kaskádu s jeskyní, vodní kanál s Topolovým ostrůvkem, přírodní divadlo, Schneckenberg, Čínský a Holandský letohrádek.

Plán krajinářské zahrady od Josefa Langweilla z roku 1819.

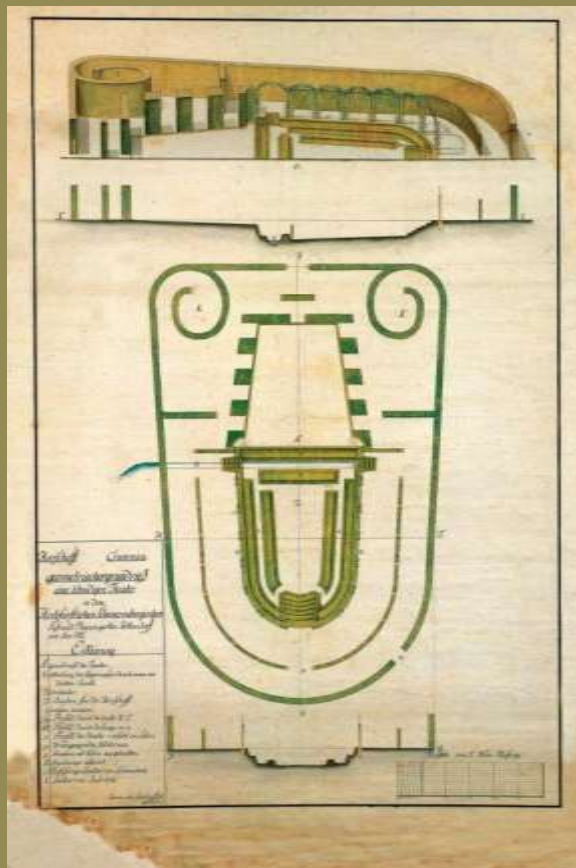
Schwarzenberské album akvarelů z 20. let 19. st.- partie s pavilonem a vodotryskem

Ferdinand Runk - Topolový ostrov 1804

Přírodní divadlo v zahradě plán J.N.Šimoušek 1782

V pol. 19. st. dal kníže Jan Adolf II. ze Schwarzenbergu přeměnit pravidelnou zahradu na krajinářský park, který byl rozšířen až na současnou výměru 117 ha. Romantické scénérie parku dotvářely nové stavby jako například Bažantnice, Švýcárna, Kůrový domek, Vrátnice.

Plán Antonína Kurala z roku 1910.

Hlavní průhled parkem prochází po kompoziční ose od zámku východním směrem a je totožný s hlavní osou někdejší barokní zahrady

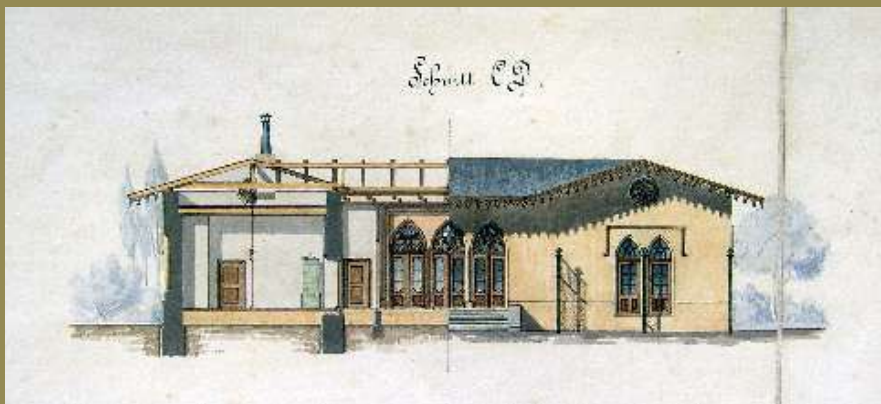

Nové zahradní stavby dotvářející krajinářské scenérie - Švýcárna 1839

Zahradní stavba zahrnovala salon, ze kterého bylo
prosklenou stěnou vidět do chlěva

Bažantnice a Malý kůrový domek

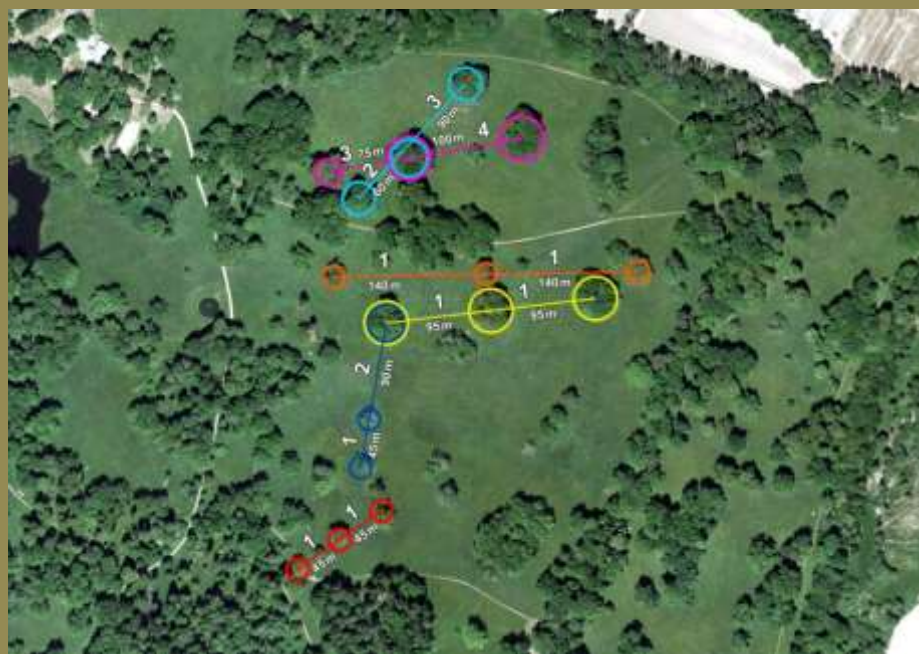

Kompozice krajinářského parku odpovídá svým charakterem parkům knížete Pücklera v Muskau a Branitz.

Umělecky nejhodnotnější část parku

Podobnost řešení kompozice spočívá v modelaci porostů z domácích dřevin, v zapojení okolní krajiny a jejích dominant do celkové kompozice. Pohledové vazby na pohoří Blanského lesa dávají prostorovému řešení hloubku a pohledový rámec a celému areálu pak jedinečný génus loci.

Průhled od rozária z jižní strany směrem k lesnatým svahům Blanského lesa

Děkuji za pozornost

